

Rosenmüller

de uiterste omstandigheid weer even drie maanden" vind ik niet verstandig.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Ik sta hier niet als verdediger van wiens belang dan ook, maar ik zeg de heer Rosenmüller dat wij op ieder moment dat wij dat willen het kabinet kunnen uitnodigen voor een debat. Je kunt het ook overdrijven!

De heer **Rosenmüller** (GroenLinks): Dus dit is een overdreven vertaling van de vraag die ook de heer De Hoop Scheffer had, namelijk: wanneer komt het kabinet nu met een besluit? De heer De Hoop Scheffer wil het kabinet ook aan termijnen binden. Ik vind dit echt een merkwaardige reactie. Als de heer De Hoop Scheffer het overdreven vindt, dan stemt hij tegen. Het kabinet trekt een eigen lijn, terwijl de Kamer-meerderheid iets anders uitspreekt. Dat zou de heer De Hoop Scheffer toch ook moeten aangaan? Het kabinet moet van de Kamer een termijn krijgen waarbinnen het geacht wordt het besluit in alle zorgvuldigheid te nemen.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Als het kabinet besluit om een eigen lijn te trekken, dan hoort het dat wel van de Kamer, in de eerste plaats van de CDA-fractie.

De heer **Rosenmüller** (GroenLinks): Dat zullen wij dan wel merken.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Voorzitter! Ik vind dat de heer Rosenmüller de waarheid geweld aandoet, als hij zegt dat ik heb gezegd dat wij ons nog weer drie maanden extra geven. Ik heb erop gewezen dat wij formeel de mogelijkheid hebben van een verlenging met drie maanden. Ik heb gezegd dat wij afgesproken hebben dat wij die drie maanden niet gaan benutten. Sterker nog, ik heb gezegd dat onze inspanning erop gericht is om het zo ver vóór 8 december afgerond te hebben dat de Kamer er nog voor 8 december over kan spreken. Wij hebben echter wel een paar dingen te doen. Daar hoort bijvoorbeeld het consulteren van die derden-deskundigen bij. Dat zijn ook mensen met wellicht een agenda. Verder hebben wij nog een paar afspraken te maken. Ik geloof ook dat

de overkant, als ik de NAM zo mag noemen, recht heeft op een fatsoenlijk gesprek met ons. Overigens is de NAM er ook zeer bij gebaat om het rond 8 december afgerond te hebben. Op dat punt is er dus niet eens een spanningsveld tussen de heer Rosenmüller en de andere partijen. Mocht het evenwel zo zijn dat wij er een paar dagen meer voor nodig hebben – ik ben het wel met de heer Melkert eens dat het ruim voor het kerstreces moet gebeuren – dan zullen wij niet op 8 december besluiten om rechtens de vergunningverlening zo maar te laten doorgaan. Neen, dan zullen wij onze mogelijkheden benutten om dit een paar dagen op te schorten, totdat wij de zaken hier in de Kamer hebben kunnen afhandelen. Dat heb ik gezegd en toegezegd. Ik heb daar geen motie voor nodig. Eerlijk gezegd, vind ik dat dan ook een beetje flauw.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Voordat wij overgaan tot de stemming over moties, wil ik nog even van de heer De Hoop Scheffer weten wat er met de motie op stuk nr. 7 moet gebeuren.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Die motie willen wij aanhouden, omdat dit debat nog wordt vervolgd.

De **voorzitter**: De motie-Van Wijmen (26431, nr. 7) is dus van de agenda afgevoerd.

In stemming komt de motie-Witteveen-Hevinga (26431, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Witteveen-Hevinga (26431, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Rosenmüller (26431, nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Verbetering van een aantal wetten (Veegwet SZW 1999) (26722).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Wilders** (VVD): Mevrouw de voorzitter! Ik spreek hier mede namens mevrouw Schimmel van de D66-fractie en de heer Harrewijn van de GroenLinks-fractie. Ik heb nog even overwogen om mijn tekst aan te passen, maar ik heb dat toch maar niet gedaan.

Ook vanaf deze plaats complimenteer ik de regering met het feit dat men in tegenstelling tot vorige jaren, deze Veegwet zoveel mogelijk heeft weten te beperken tot meer technische wijzigingen, zoals het ook hoort. De VVD-fractie kan met de voorgestelde wijzigingen instemmen, behoudens die ten aanzien van het opschorten van de intrekking van het Besluit beslistermijnen sociale-verzekeringswetten, zoals door de regering voorgesteld. Het is de VVD-fractie al geruime tijd een doorn in het oog dat de huidige termijnen waarbinnen uitvoeringsinstellingen, het LISV en de Sociale verzekeringsbank op een aanvraag van een cliënt moeten beslissen, vaak meer dan de helft langer zijn dan de redelijke termijn van 8 weken zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht, namelijk 13 weken. Naar de mening van de VVD-fractie moet het mogelijk zijn de beslissingen eerder dan binnen 13 weken te nemen. Daarbij denken wij bij voorkeur aan de termijn van maximaal 8 weken, zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht.

Mijn fractie is niet erg onder de indruk van de argumenten die de regering aangeeft in de schriftelijke voorbereiding om het Besluit

Wilders

beslistermijnen socialeverzekeringswetten zonder horizonbepaling voorlopig in stand te houden. De in de memorie van toelichting genoemde millenniumrisico's komen enigszins gezocht over en verklaren bovendien waarom er geen andere intrekingsdatum wordt genoemd. Ook de validiteit van het gebruikte argument van mogelijk komende SUWI-wijzigingen is niet helemaal helder. Voorzover die al niet binnen enkele jaren kunnen worden gerealiseerd, staan ze een nadere wijziging van de termijnen en de codificatie ervan op dit moment niet in de weg. Wij zien daarom niet in waarom een mogelijke wijziging van de beslistermijnen in de materie-wetten, ook op grond van de SUWI, een eerdere verkorting van de termijnen en de codificatie ervan in de weg staat. Bovendien zouden wij een snelle codificatie van die kortere beslistermijnen wenselijk vinden, met of zonder SUWI-dossier.

Waar het kabinet in de schriftelijke voorbereiding stelt, dat men wil kiezen voor maximale flexibiliteit – het staat er letterlijk zo – riekt dat meer naar maximaal uitstel. De VVD-fractie is daar geen voorstander van. Redelijke en dus kortere en meer cliëntvriendelijke beslistermijnen zijn van groot belang. Het feit dat verkortingen ook kunnen worden gerealiseerd zonder wetwijziging en codificatie, namelijk door een aanpassing van het Besluit beslistermijnen, doet daar wat ons betreft niets aan af. De VVD-fractie hecht aan een snelle invoering en codificatie van kortere beslistermen. Omdat wij druk op de ketel willen houden, heb ik samen met mijn collega's mevrouw Smits van de PvdA-fractie en mevrouw Schimmel van de D66-fractie een amendement ingediend op stuk nr. 8, strekkende tot het laten vervallen van het Besluit beslistermijnen per 1 januari 2001. Het voorkomen van het risico dat de regering hierin ziet, namelijk dat de termijnen snel weer moeten worden gewijzigd, heeft de regering zelf in de hand. Bovendien vinden wij, zoals gezegd, dat de beslistermijnen los van welke andere discussie, zoals over de SUWI, snel moeten worden geregeld, verkort en gecodificeerd. Met dit amendement heeft het kabinet van de coalitiepartijen nog ruim een jaar de tijd gekregen om een en ander te regelen. Mij dunkt dat dit voldoende tijd moet zijn. Nogmaals, wij hechten aan het

realiseren van redelijke beslistermijnen voor de cliënten. Het codificeren ervan vinden wij van groter belang dan de wetstechnische en procedurele argumenten die de regering daartegen inbrengt. Vandaar ons amendement.

□

Mevrouw **Smits** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de algemene opmerkingen van de heer Wilders over de Veegwet. De Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat acht weken een redelijke termijn is voor het nemen van een besluit. In de sociale zekerheid duurt dat meestal langer. Het betekent concreet dat een beslissing op een WAO-aanvraag nu 13 weken mag duren. Het is mijn overtuiging dat het sneller kan. Het voornemen was om de termijn voor de besluiten te bekorten en in afzonderlijke wetten op te nemen. Dat is mooi. Het voorstel was vervolgens om dit uit te stellen vanwege de gevolgen voor de automatisering. Wij zouden in problemen komen als gevolg van het millennium. Dit zou kunnen leiden tot een kort uitstel, bijvoorbeeld van vier maanden. Het is jammer dat het niet is gebeurd en het niet meer haalbaar is. Eén jaar uitstel lijkt vervolgens redelijk, maar de staatssecretaris kiest ook daar niet voor. Hij hanteert het argument dat wij bezig zijn met de operatie die bekend staat onder de afkorting SUWI, de uitvoeringsstructuur. Dit kan een uitstel betekenen van langer dan twee jaar. De staatssecretaris geeft dat zelfs toe in de nota naar aanleiding van het verslag. In feite betekent dit een onbepaald uitstel. Wij zijn het daar niet mee eens. Bovendien gaat het bij de SUWI om een andere materie. Het gaat daar om de uitvoering en de onderlinge verhouding van socialezekerheidsorganen. Dat is iets anders dan het regelen van redelijke beslistermijnen. Om die redenen dienen wij het amendement in.

□

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Voorzitter! In de toekomst zal hoe dan ook per socialezekerheidswet geregeld moeten worden wat een redelijke beslistermijn is. De Algemene wet bestuursrecht biedt naar ons gevoel te weinig flexibiliteit met die ene termijn van acht weken.

Mevrouw Smits noemde het voorbeeld van de beslissing over een WAO-uitkering. Dat is bij uitstek een gecompliceerde en tijdrovende beslissing, met een administratieve voorbereiding en een claim-beoordeling, die weer uit twee onderdelen bestaat: de medische en de arbeidsdeskundige beoordeling. Verder is er sprake van een administratieve nabewerking. Het is echt moeilijk om dat in alle gevallen binnen een termijn van acht weken te realiseren. Wij zullen aan de Kamer een wet voorleggen, waarin dat per socialezekerheidswet wordt nagegaan. Ik heb begrepen dat de Kamer daar haast mee heeft. Het is niet mijn voorstel om uitstel voor onbepaalde tijd mogelijk te maken. Ik kan dus een eind met de Kamer meegaan en een tijdslimiet hanteren.

Wij hebben voorgesteld om dit samen te laten lopen met de SUWI-operatie, omdat deze twee zaken samenhangen. SUWI zal gevolgen hebben voor bepaalde beslistertrajecten in de uitvoering. Het is dan ook heel logisch om die twee dingen met elkaar te laten samen-vloeien. Ik heb goede hoop dat wij dat per 1 januari 2002 zouden kunnen regelen. Ik kan mij voorstellen dat de Kamer wil dat die datum van 1 januari 2002 de uiterlijke datum is voor het invoeren van de wet. Ik wil de Kamer tegemoet komen. Wij gaan er geen onbepaalde uitsteloperatie van maken, maar wij zullen een datum vastleggen. De Kamer heeft gekozen voor 1 januari 2001. Als het echt moet, zal dit wel mogelijk zijn, maar dan moet het wetsvoorstel wel in het eerste kwartaal van het volgend jaar bij de Kamer liggen. Het lijkt mij beter om 1 januari 2002 als uiterste datum te hanteren. Dan heeft de Kamer een duidelijke einddatum en word ik aangespoord om haast te maken met de SUWI-operatie.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Tijdens de schriftelijke behandeling is gemeld dat tot nu toe nog niet is begonnen met wetgeving omdat men bezig was met andere ingrijpende wetwijzigingen. Koppeling aan het SUWI-dossier heeft het gevaar in zich dat men opnieuw in tijdnood komt, want iedereen concentreert zich natuurlijk op dat dossier. Ik pleit ervoor, 2001 als einddatum aan te houden. Op die manier wordt druk op de ketel gehouden om eerst dit af te werken.

Hoogervorst

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Ik heb aangegeven dat er wel degelijk een inhoudelijke samenhang is tussen de SUWI-operatie en de nadere besluitvorming over de beslistermijnen. Er is sprake van een zekere interne logica. De regeling terzake kan heel goed per 1 januari 2001 als zelfstandige wet door de Kamer worden aangenomen. Dan bestaat echter het risico dat wij bij een volgende veegwet toch weer om uitstel moeten vragen. Ik maak er geen halszaak van, maar ik vraag de Kamer om zo praktisch mogelijk te werk te gaan. Als het amendement wordt gehandhaafd, zullen wij ons uiterste best doen om het voor 2001 te regelen. De einddatum van 2002 lijkt mij gewoon praktischer.

De heer **Wilders** (VVD): Voorzitter! Wij prijzen de staatssecretaris ervoor dat hij zijn uiterste best wil doen om het volgend jaar te regelen. Als dit niet lukt, is er inderdaad het instrument van de veegwet. Wij hechten echter zeer aan realisering ervan op korte termijn. Als eerste ondertekenaar van het amendement merk ik dan ook op dat wij het willen handhaven in de huidige vorm.

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Voorzitter! Ik heb hier niets aan toe te voegen.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Weisglas

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2000 (26800-XI).**

De **voorzitter**: Het streven is vandaag de eerste termijn van de kant van de Kamer te voltooien. Het is voor eenieder prettig als dit ook lukt en er niet een staartje voor morgenochtend overblijft. Ik zal daar

in ieder geval mijn best voor doen. Zoals altijd zal ik redelijk zijn in het toestaan van interrupties.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van Wijmen** (CDA): Voorzitter! Enige tijd geleden dacht ik nog deze beschouwing heel complimenteuz te kunnen beginnen, met name aan het adres van de minister – want ik doe het ROM-deel – vanwege de inzet voor het milieubeleid. Als je echter de kranten volgt en daarover nadenkt, passen daarbij toch enige nuances. In een groot interview in Trouw van 12 november jl. lijkt de minister nogal eens een ander beleid voor te staan dan dat van Paars II. Dat kwam ook duidelijk aan het licht in het debat over het Waddengas. En wie denkt aan de wijze waarop juist deze minister de bestrijding van de CO₂-problematiek ter hand wil nemen, namelijk ten dele met behulp van gelden voor de ontwikkelingslanden, dus middelen van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking, krijgt wel sterke herinneringen aan het optreden van sommige burge-meesters in oorlogstijd. Ik vind dat pijnlijk, maar ik complimenteer de minister dus wel met zijn milieubeleid.

Het was de CDA-fractie die er vorig jaar bij de begrotingsbehandeling van VROM nog op wees dat de verhouding tussen vrijheid en verantwoordelijkheid uit het lood is geslagen. De vraag van mijn fractie was: moet iedereen overal altijd alles kunnen doen wat zij/hij wil? Deze vraag werd en wordt natuurlijk nog steeds negatief beantwoord, maar pas in deze begroting lijkt de minister de consequenties te aanvaarden. Weliswaar is er keuzevrijheid, maar die – ik citeer – “wordt beperkt door de gevolgen die de keuze van de ene burger of het ene bedrijf kan hebben voor een ander”.

In de algemene politieke beschouwingen stelde de fractieleider van het CDA het begrip “verantwoordelijkheid” centraal en het doet derhalve goed als men in de VROM-begroting direct na de geciteerde passage over die keuzevrijheid leest: “Daarom wordt in onze samenleving een beroep gedaan op verantwoordelijkheid”.

Daarmee wordt natuurlijk ook bedoeld op individuele verantwoordelijkheid. Vooral hetgeen de minister daarna op bladzijde 6 opmerkt over de duurzaamheid is de CDA-fractie uit het hart gegrepen. Ik citeer nogmaals: “Duurzaamheid in deze context betekent dat geen onomkeerbare processen plaatsvinden die schade toebrengen aan mens, milieu of ruimte. Duurzaam beleid gaat zuinig om met ruimte en eindige grondstoffen, is niet schadelijk voor de gezondheid, houdt rekening met de belangen van planten en dieren, gaat uit van het voorzorgbeginsel, trekt geen wissel op de toekomst en legt de prijs voor onze ontwikkeling niet bij anderen”. Onmiddellijk in het verlengde hiervan pleit de minister voor tegengaan van verspilling, hergebruik van materialen en matiging in het energiegebruik. Dit is allemaal prima.

Een goede meetlat voor dit alles is de zogenaamde “ecologische voetafdruk”, een begrip dat ook de CDA-fractie bij de begroting van vorig jaar als eerste gebruikte. Zij heeft het niet uitgevonden, want het was al bekend uit publicaties vanaf 1996. Men vindt dit begrip nu ook in deze begroting zelf terug op bladzijde 16 van de memorie van toelichting. Onlangs heeft de VROM-raad er een interessant advies over uitgebracht. De ecologische voetafdruk geeft, kort gezegd, het ruimtebeslag per Nederlander in verhouding tot het wereldgemiddelde. Het gaat dus om een feitelijke constatering. Wij hebben ongeveer 4,7 ha nodig voor ons huidig consumptieniveau, terwijl het gemiddelde per wereldburger ongeveer 1,7 ha is. Nederland heeft voor zijn productie en consumptie dus ongeveer driemaal zoveel ruimte nodig als zijn eigen oppervlak groot is. Dit is een relatief cijfer, zoals ook aangegeven bij de vorige begroting. Het is overigens meer een indicator, een metafoor, dan dat er concreet beleid op ontwikkeld kan worden, zo stelt ook de VROM-raad.

Een andere belangrijke milieu-indicator is de biodiversiteit, de variatie en de rijkdom aan soorten planten en dieren, die in de begroting diverse malen aan de orde komt, namelijk op de bladzijden 6, 19 en 223 van de memorie van toelichting. Er wordt een biodiversiteitnota aangekondigd voor het najaar 1999. Dit loopt nu, dus het kan